

**ЛУБЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(п'ята сесія восьмого скликання)**

Р І Ш Е Н Н Я

18 лютого 2021 року

**Про затвердження програми
правової освіти та безоплатної
правової допомоги населенню Лубенської
територіальної громади на 2021-2025 роки**

З метою підвищення загального рівня правової освіти населення Лубенської територіальної громади, набуття громадянами необхідного рівня правових знань, формування у них поваги до права, відповідно до Указу Президента України від 18 жовтня 2001 року №992/2001 «Про Національну програму правової освіти населення», керуючись статтями 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

міська рада в и р і ш и л а:

1. Затвердити програму правової освіти та безоплатної правової допомоги населення Лубенської територіальної громади на 2021 -2025 роки (додається).
2. Контроль за виконанням рішення покласти на керуючого справами виконавчого комітету міської ради Білокінь Ю.М. та постійну депутатську комісію з питань регламенту, депутатської діяльності та етики, забезпечення законності, правопорядку та протидії корупції.

Лубенський міський голова

Олександр ГРИЦАЄНКО

Додаток до рішення Лубенської
міської ради Лубенського
району Полтавської області
від 18 лютого 2021 року

ПРОГРАМА
правової освіти та безоплатної правової
допомоги населенню
Лубенської територіальної громади
на 2021-2025 роки

ПРОГРАМА
правової освіти та безоплатної правової допомоги населенню
Лубенської територіальної громади на 2021-2025 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення програми	Лубенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	
3.	Розробник програми	Лубенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
4.	Співрозробники програми	—
5.	Відповідальний виконавець програми	Лубенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
6.	Учасники програми	Лубенська міська рада її управління та відділи, Лубенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
7.	Термін реалізації програми	2021-2025 роки
7.1.	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	—
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	Місцевий бюджет
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	100 000 грн.
9.1.	коштів місцевого бюджету	100 000 грн.
	коштів інших джерел	—

1. Загальна характеристика програми

Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенція про статус біженців, Конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах та інші міжнародні акти передбачають обов'язок держави забезпечити безоплатну та ефективну правову допомогу особам, які її потребують, і встановити мінімальні вимоги до надання такої допомоги.

В умовах інтеграції України до Європейського Союзу забезпечення права особи на безоплатну правову допомогу, закріпленого на рівні міжнародно-правових актів та актів національного законодавства набуває особливого значення.

Однією із базових норм, яка характеризує суспільний та політичний лад в Україні є стаття 1 Конституції України, яка визначає Україну як правову державу. Стаття 59 Конституції України встановлює, що кожен має право на правову допомогу; у випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно.

З метою забезпечення реалізації права особи на безоплатну правову допомогу 02 червня 2011 року було прийнято Закон України “Про безоплатну правову допомогу”, який відповідно до Конституції України визначає зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги.

Починаючи з 1-го липня 2015 року, в рамках цього Закону, свою роботу по всій території України почали роботи близько 100 центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Подібний центр було відкрито і в м. Лубни, який надає безоплатну вторинну правову допомогу жителям Лубенської територіальної громади, м. Миргород, а також – Гребінківського, Лохвицького, Лубенського, Миргородського, Оржицького, Пирятинського, Хорольського, Чорнухинського районів.

Проте, як показує практика, більшість громадян, які звертаються до Лубенського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, потребують не вторинної, а саме первинної правової допомоги, яка відповідно до Закону України “Про безоплатну правову допомогу” полягає в наданні правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, складанні заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру), наданні допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги і медіації.

Діяльність Лубенського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у 2020 році була спрямована на виконання Програми правової освіти та безоплатної правової допомоги населення міста Лубни на 2018-2020 роки та забезпечення доступу населення до безоплатної вторинної правової допомоги, інтеграція безоплатної первинної правової допомоги на рівні територіальних громад, захист прав людини шляхом

забезпечення рівного доступу до правової інформації та правосуддя, посилення правових можливостей і правової спроможності представників соціально вразливих груп, територіальних громад та спільнот.

Кількість звернень громадян за безоплатною правовою допомогою по Лубенській територіальній громаді суттєво збільшилась, зросла кількість наданої первинної та вторинної допомоги як у цивільних, так і адміністративних справах. Лубенський місцевий центр з надання безоплатної правової допомоги зміг забезпечити надання повноцінної правової допомоги значно ширшому колу громадян так, за 2020 рік станом було зареєстровано 2072 звернення клієнтів.

- 1830 громадян отримало первинну правову допомогу
- 242 особи скористалися безкоштовними послугами адвоката.

На розгляді в судах за участю представників системи безоплатної правової допомоги було виграно понад 82 % справи.

Найчастіше клієнти зверталися з наступних питань:

- іншого цивільного 22%,
- земельного 14%,
- сімейного 12%,
- спадкового 9%,
- трудового 7%,
- соціального забезпечення 7%,
- житлового 7%,
- питань виконання судових рішень 6%,
- з інших питань 6%,
- адміністративного 6%,
- неправових питань 3%.
- договірною 1%,
- медичного 0%

У 2020 році письмових звернень про надання вторинної правової допомоги було зареєстровано від:

- малозабезпечених осіб (середньомісячний дохід особи не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму) – 60 %,
- ветеранів війни -23%,
- осіб з інвалідністю -11%,
- внутрішньо переміщених осіб-3%,
- інших категорій -3%

Лубенським місцевим центром протягом року проводилася правоосвітня робота у напрямку роз'яснення у засобах масової інформації громадянам положень про державу і право, права, обов'язки і відповідальність, так за 2020 рік було розміщено 511 інформаційних матеріалів:

- 5 записів виступів з актуальних правових питань на міській телекомпанії Лубни,
- 9 записів на Лубенському місцевому радіо,

- 7 друкованих матеріалів,
- 2 зовнішні реклами,
- 488 інформаційних матеріалів про права осіб на захист та безоплатну вторинну правову допомогу розміщено в інформаційному просторі Інтернет.

Крім цього, у 2020 році були організовані та проведені 123 правопросвітницькі заходи з питань безоплатної правової допомоги для різних вікових категорій населення, а саме:

- 29 лекцій у Лубенській міськрайонній філії Полтавського обласного центру зайнятості,
- 42 лекції та екскурсії для учнів та студентів,
- 18 вуличних інформувань,
- 25 разів взято участь у заходах органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських та благодійних організацій, підприємств, установ і організацій, на яких проводиться правопросвітницька робота з конкретними групами населення
- 9 інше.

Протягом року в 4 установах було створено дистанційні пункти, в яких за рік проведено 38 прийомів. Також відбулося 17 виїзних мобільних пунктів. Під час мобільних та дистанційних прийомів 156 громадян отримали безоплатну правову допомогу.

Проведено 82 робочі зустрічі та наради із представниками органів місцевого самоврядування, державних органів, громадських та благодійних організацій та ін. по обговоренню результатів роботи та напрацювання нових підходів до надання БПД, з метою налагодження співпраці та розвитку партнерських мереж, залучення нових стейкхолдерів, у тому числі створення незалежного провайдера на рівні територіальних громад.

На даний час значна вартість юридичних послуг фактично унеможлиблює доступ незахищених верств населення до правової допомоги.

Змінити цю ситуацію покликаний Закон України “Про безоплатну правову допомогу”, згідно якого в Україні поступово вибудовується державна система надання безоплатної правової допомоги. А також зміни, що внесені до Положення про Лубенський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги, якими на Центр покладено завдання із здійснення прийому, обліку та розгляду звернень осіб, про надання безоплатної первинної правової допомоги. Одним з елементів такої системи є залучення ресурсів місцевих громад для покращення доступу до правової допомоги.

Програма правової освіти та безоплатної правової допомоги населенню Лубенської територіальної громади на 2021-2025 роки передбачає створення рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя шляхом організації надання безоплатної правової допомоги.

Розробником та відповідальним виконавцем Програми є Лубенський місцевий центр безоплатної вторинної правової допомоги.

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Світогляд людини не може бути повним, досконалим, якщо в ньому відсутні знання про право. У сучасному світі немає суспільства, в якому б не використовувалися поняття права. Тому правильне розуміння тих явищ, які цим поняттям відображаються, набуває безпосереднього значення. У державотворчому процесі нашої держави праву відводиться провідна роль. Складною є ситуація з дотриманням прав людини. Існує гостра потреба в активізації подальшого розвитку правосвідомості населення, подолання правового нігілізму, задоволення потреб громадян в одержанні знань про право.

Історичний розвиток більшості європейських народів свідчить про те, що розвиток правової держави дає відправні гуманістичні орієнтири для вдосконалення і розвитку сучасної демократичної держави, а здійснення основних прав людини всіма особами, що проживають у певній країні, може забезпечити правова держава. Це може бути забезпечено насамперед шляхом удосконалення правової освіти населення.

Проблемою є недостатня поінформованість громадян про їхнє право на отримання безоплатної вторинної та первинної правової допомоги. Так відповідно до статистичних показників роботи Лубенського місцевого центру БПД про послуги Центру з газет дізналось - 16 % осіб, з телебачення - 12 %, веб-сайту установи - 6 %, по направленню від органів державної та місцевої влади - 8 %, через рекомендацію іншої особи - 58%.

Така ситуація свідчить про недостатній рівень поінформованості населення про послуги Центру за допомогою друкованих ЗМІ, телебачення.

Таким чином, прийняття Програми правової освіти та безоплатної правової допомоги населенню Лубенської територіальної громади на 2021-2025 роки дасть змогу посилити правову спроможність громади, послабити соціальну напруженість, покращити поінформованість мешканців громади про способи захисту своїх прав та інтересів, а також підвищити рівень правової свідомості громади.

3. Мета програми

Метою Програми є створення належних умов для підвищення загального рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти населення громади, набуття громадянами необхідного рівня правових знань, здійснення комплексу заходів правового, організаційного та економічного характеру, спрямованих на забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги осіб, які мають на неї конституційне право, і потребують такої допомоги.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання програми

Правова освіта населення полягає у здійсненні комплексу заходів виховного, навчального та інформаційного характеру, спрямованих на створення належних умов для набуття громадянами обсягу правових знань та навичок у їх застосуванні, необхідних для реалізації громадянами своїх прав і свобод, а також виконання покладених на них обов'язків.

Загальна потреба в коштах для виконання заходів, передбачених програмою, становить 100 000 гривень.

Термін реалізації програми – 2021-2025 роки.

5. Завдання програми та результативні показники

Основними завданнями Програми є:

- створення належних умов для набуття громадянами знань про свої права, свободи і обов'язки;
- підвищення рівня правової підготовки населення, насамперед учнівської та студентської молоді, громадян, які перебувають на державній службі, обрані депутатами місцевих рад, вчителів правових дисциплін та журналістів, які висвітлюють правову тематику;
- широке інформування населення про правову політику держави та законодавство;
- забезпечення вільного доступу громадян до джерел правової інформації;
- вдосконалення системи правової освіти населення.

Виконання Програми забезпечить:

- практичну реалізацію статті 57 Конституції України щодо гарантування кожному знати свої права та обов'язки;
- практичну реалізацію положень Національної програми правової освіти населення, затвердженої Указом Президента України від 18.10.2001 № 992/2001;
- підвищення рівня правової культури громадян;
- підвищення рівня правової інформованості мешканців громади;
- поширення серед населення громади знань про державу і право, в т. ч. через засоби масової інформації, широке розповсюдження правової літератури;
- активну участь в організації і здійсненні заходів із правової освіти населення громади, органів державної виконавчої влади, місцевого самоврядування, органів юстиції, правоохоронних органів, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, навчальних та культурних закладів, міжвідомчих координаційно-методичних рад з правової освіти населення, засобів масової інформації;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної компанії серед населення з питань законодавства та щодо можливостей захисту порушених

прав у судовому порядку;

- створення належних умов для надання безоплатної первинної правової допомоги та забезпечення надання безоплатної вторинної правової допомоги;

- підвищення рівня поінформованості суб'єктів права на безоплатну правову допомогу; адвокатів; органів, уповноважених здійснювати затримання, арешт чи взяття під варту осіб; органів місцевого самоврядування та громадських організацій щодо відповідних прав та обов'язків, а також механізмів їх реалізації;

- забезпечення належного доступу до якісної безоплатної правової допомоги особам, які потребують такої допомоги, зокрема у результаті формування єдиної ефективної розгалуженої мережі центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

- автоматизування процесів організації надання безоплатної правової допомоги, забезпечення оперативного обміну інформацією між суб'єктами надання безоплатної вторинної правової допомоги; органами, уповноваженими здійснювати затримання, арешт чи взяття під варту осіб, судами, головними управліннями юстиції, узагальнення та візуалізацію статистичної інформації з можливістю її оперативного оброблення і проведення аналізу;

- забезпечення якості надання безоплатної правової допомоги на відповідному рівні у результаті підвищення професійного рівня адвокатів, які надають безоплатну правову допомогу, працівників центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, впровадження механізмів управління якістю в системі безоплатної правової допомоги та адвокатури.

5.1. Показники затрат

Виконавці Програми щороку в межах бюджетних призначень передбачають у відповідних кошторисах цільові кошти на фінансування Програми.

5.2. Показники продукту

Програма правової освіти населення поширюється на все населення Лубенської територіальної громади.

6. Прикінцеві положення

Координацію роботи, організаційне супроводження та контроль за ходом виконання Програми правової освіти та безоплатної правової допомоги населенню Лубенської територіальної громади на 2021 – 2025 роки покласти на Лубенський місцевий центр з надання БВПД.

Секретар міської ради

М.Ф. Комарова

Напрями діяльності та заходи Програми на 2021– 2025 рр.

№ з/п	Перелік заходів Програми	Орієнтовний обсяг фінансування на 2021 рік, грн.	Орієнтовний обсяг фінансування на 2022 рік, грн.	Орієнтовний обсяг фінансування на 2023 рік, грн.	Орієнтовний обсяг фінансування на 2024 рік, грн.	Орієнтовний обсяг фінансування на 2025 рік, грн.	Виконавці
1	Висвітлення матеріалів правового характеру в громадсько-політичній газеті “Лубенщина”	12000	12000	12000	12000	12000	Лубенський місцевий центр НБВПД, громадсько політична газета “Лубенщина”
2	Висвітлення виступів з актуальних правових питань на міській телекомпанії “Лубни”	4000	4000	4000	4000	4000	Лубенський місцевий центр НБВПД, МТК Лубни
3	Здійснення правоосвітницької роботи шляхом видання та безкоштовного розповсюдження брошур та методичних матеріалів з правової тематики, а також з питань надання безоплатної правової допомоги,	4000	4000	4000	4000	4000	Лубенський місцевий центр НБВПД

	виготовлення та розміщення зовнішньої соціальної реклами та інформації.						
4	Налагодження системи електронного обміну з базами структурних підрозділів виконавчого комітету Лубенської міської ради (для налагодження процесу оперативного обміну інформацією в електронному вигляді).	—	—	—	—	—	Лубенський місцевий центр НБВПД, загальний відділ виконавчого комітету Лубенської міської ради
5	Облаштування та розміщення в приміщенні Лубенської міської ради стенду з інформацією про діяльність центру (для максимального доступу населення до інформації про надання безоплатної правової допомоги).	—	—	—	—	—	Лубенський місцевий центр НБВПД, відділ організаційного забезпечення діяльності ради та ОСН

6	<p>Забезпечення проведення семінарів, тренінгів, круглих столів, зустрічей з структурними підрозділами виконкому Лубенської міської ради з питань функціонування системи безоплатної правової допомоги, надання допомоги учасникам АТО, внутрішньо переміщеним особам, дітям-сиротам, іншим соціальним категоріям громадян.</p>	–	–	–	–	–	<p>Лубенський місцевий центр НБВПД, відділ організаційного забезпечення діяльності ради та ОСН</p>
7	<p>Забезпечення проведення спільних прийомів громадян у Громадській приймальні з надання безоплатної первинної правової допомоги виконавчого комітету Лубенської міськради працівників</p>	–	–	–	–	–	<p>Лубенський місцевий центр НБВПД, юридичний відділ виконавчого комітету Лубенської міської ради</p>

	Лубенського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з працівниками структурних підрозділів Лубенської міської ради.						
8	Організація дистанційного пункту доступу у структурних підрозділах виконкому Лубенської міської ради - організація Skype- доступу до послуг Лубенського місцевого центру БПД (за наявності інтернет-зв'язку) у Територіальному центрі соціального обслуговування населення Лубенської міської ради.	—	—	—	—	—	Лубенський місцевий центр НБВПД, територіальний центр соціального обслуговування населення виконавчого комітету Лубенської міської ради
9	Організація на Лубенському радіо рубрики “Право на захист”	—	—	—	—	—	Лубенський місцевий центр НБВПД, редакція радіомовлення «Радіо-Лубни»
10	Організація	—	—	—	—	—	Лубенський

	проведення конференцій, семінарів тощо з питань підвищення правової культури населення міста						місцевий центр НБВПД, юридичний відділ виконавчого комітету Лубенської міської ради
11	Забезпечення проведення право просвітницької роботи серед шкільної та студентської молоді шляхом організації та проведення лекцій, виступів, конференцій, відкритих уроків, ігрових форм та под.	–	–	–	–	–	Лубенський місцевий центр НБВПД, відділ освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради
12	Проведення вивчення стану правоосвітньої та правовиховної роботи та надання методичної допомоги в загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних навчальних закладах.	–	–	–	–	–	Лубенський місцевий центр НБВПД, відділ освіти виконавчого комітету Лубенської міської ради
13	Організація та проведення роботи з правової освіти батьків на базі навчальних	–	–	–	–		Лубенський місцевий центр НБВПД, управління освіти виконавчого

закладів міста							комітету Лубенської міської ради
Всього коштів:	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	
Загальний обсяг фінансових ресурсів:	100 000						